

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

9 JANVIER 1947.

PROJET DE LOI

relatif à la preuve testimoniale
en matière de dommages causés aux personnes,
résultant de la guerre de 1940.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'expérience a démontré qu'en matière d'évaluation de dommages physiques et matériels résultant de la guerre, l'audition de témoins est, dans bien des cas, de nature à éclairer de façon complète des organismes extrajudiciaires constitués pour l'appréciation de pareils dommages.

Pendant l'occupation du territoire, cette procédure a été réglementée par un arrêté des Secrétaires généraux en date du 10 janvier 1942 dont la validité temporaire expire le 15 février 1946.

Or, en matière d'évaluation de dommages physiques par exemple, l'article 2 de l'arrêté du Régent du 16 août 1945, relatif à la procédure devant les commissions de pensions de réparation, prévoit la comparution éventuelle de témoins.

Il est à craindre qu'en l'absence d'une disposition légale consacrant l'obligation de comparaître s'ils en sont requis, certains témoins ne tentent de se soustraire à cette formalité, indispensable pourtant dans certains cas.

Le projet de loi que nous avons l'honneur de soumettre

9 JANUARI 1947.

WETSONTWERP

betreffende het bewijs door getuigen
inzake uit den oorlog van 1940
voortspruitende schade aan personen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

De ondervinding heeft geleerd dat, inzake schatting van uit den oorlog voortspruitende lichamelijke en stoffelijke schade, het onderhooren van getuigen in vele gevallen van dien aard is dat de voor het schatten van zulke schade opgerichte buitengerechtelijke organismen er volledig door ingelicht worden.

Tijdens de bezetting van het grondgebied werd deze procedure geregeld door een besluit van de Secretarissen-generaal dd. 10 Januari 1942, waarvan de tijdelijke geldigheid op 15 Februari 1946 een einde neemt.

Welnu, inzake schatting van lichamelijke schade, bij voorbeeld, voorziet artikel 2 van het Besluit van den Regent dd. 16 Augustus 1945, betreffende de procedure voor de Commissies voor vergoedingspensioen, het eventueel verschijnen van getuigen.

Er valt te vreezen dat sommige getuigen, bij ontstentenis van een wetsbepaling tot bekrachtiging van de verplichting om te verschijnen wanneer zulks van hen wordt gevorderd, zullen trachten zich te onttrekken aan die formaliteit, welke nochtans in sommige gevallen onontbeerlijk is.

Het ontwerp van wet dat wij de eer hebben U tot be-

G.

à vos délibérations a pour objet de remédier à cette situation.

Le Ministre de la Défense Nationale,

raadslanding voor te leggen, heeft ten doel dezen toestand te verhelpen.

De Minister van Landsverdediging,

DE FRAITEUR.

Le Ministre de la Reconstruction,

De Minister van Wederopbouw,

J. TERFVE.

PROJET DE LOI

CHARLES,

Prince de Belgique, Régent du Royaume.

A tous, présents et à venir, SALUT!

Sur la proposition des Ministres de la Défense Nationale et de la Reconstruction,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Les Ministres de la Défense Nationale et de la Reconstruction sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

ARTICLE PREMIER.

Tout organisme institué en vue de la constatation, de l'évaluation ou de l'indemnisation de dommages causés aux personnes par suite de la guerre de 1940 peut, soit d'office, soit à la demande des intéressés, ordonner la comparution personnelle des témoins dont l'audition lui paraîtra utile.

Il peut charger directement les autorités judiciaires et administratives d'entendre les témoins. Ces autorités sont tenues de donner suite aux dites réquisitions.

Les parents, alliés et domestiques peuvent être entendus comme témoins.

ART. 2.

A défaut de comparution volontaire, l'organisme avertit les témoins par lettre recommandée.

ART. 3.

Les témoins sont entendus séparément. Si l'organisme le juge nécessaire, ils peuvent être soumis à des confrontations.

WETSONTWERP

KAREL,

Prins van België, Regent van het Koninkrijk.

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, HEIL!

Op de voordracht van de Ministers van Landsverdediging en Wederopbouw,

WIJ HEBBEN BESLOTEN EN WIJ BESLUTEN :

De Ministers van Landsverdediging en van Wederopbouw zijn gelast het ontwerp van wet, waarvan de inhoud volgt, in Onzen Naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen :

EERSTE ARTIKEL.

Elk organisme dat opgericht werd met het oog op de vaststelling, de schatting of de vergoeding van de schade die ten gevolge van den oorlog van 1940 aan de personen werd toegebracht, kan, hetzij ambtshalve, hetzij op het verzoek van de betrokkenen, de persoonlijke verschijning bevelen van de getuigen wier verhoor hen nuttig schijnt.

Het kan de gerechtelijke en administratieve overheden opdracht geven de getuigen te hooren. Die overheden zijn ertoe gehouden aan bedoelde vorderingen gevolg te geven.

De bloedverwanten, aanverwanten en dienstboden kunnen als getuigen worden gehoord.

ART. 2.

Indien de getuigen niet vrijwillig verschijnen, worden zij door het organisme bij aangeteekend schrijven verwittigd.

ART. 3.

De getuigen worden afzonderlijk gehoord. Indien het organisme het noodig oordeelt, kunnen zij tegenover elkander worden gesteld.

Les témoins entendus par l'organisme prêtent serment comme en matière civile.

ART. 4.

Les parties peuvent assister à l'audition des témoins. Elles sont tenues de fournir leurs reproches avant la déposition et de les signer; si elles ne savent ou ne peuvent signer, il en est fait mention; les reproches ne peuvent être reçus, après la déposition commencée, qu'autant qu'ils sont justifiés par écrit.

Les parties n'interromperont point les témoins; après la déposition, le président peut, sur la réquisition des parties et même d'office, faire aux témoins les interpellations convenables.

ART. 5.

Le secrétaire ou greffier dresse procès-verbal de l'audition des témoins; cet acte contient leurs nom, âge, profession et demeure, leur serment de dire la vérité, leur déclaration relative à leur qualité de parent, alliés, serviteurs ou domestiques des parties et les reproches qui auraient été proposés contre eux.

Lecture de ce procès-verbal est faite à chaque témoin pour la partie qui le concerne; il signe sa déposition, où mention est éventuellement faite qu'il ne sait ou ne peut signer. Le procès-verbal est signé par le président et le secrétaire greffier.

ART. 6.

Les témoins défaillants sont appelés par lettre recommandée ou notifiée à personne ou à résidence par la police locale; s'ils ne comparaissent pas ou s'ils refusent de prêter serment ou de déposer, il en est dressé procès-verbal, qui est transmis au procureur du Roi de l'arrondissement dans lequel le témoin devait être entendu.

ART. 7.

Il est taxé au témoin appelé à déposer, par journée de comparution, une somme à arbitrer par le président de la Commission.

Le minimum de la taxe est de 10 francs et le maximum est de 75 francs.

Les frais de transport par la voie la moins onéreuse sont en outre remboursés au témoin suivant la taxe du président.

Ces frais seront imputés sur le crédit prévu au budget de l'organisme qui ordonne ou fait ordonner la comparution des témoins ou sur le budget du Département dont cet organisme relève.

De getuigen die door het organisme worden gehoord, leggen den eed af zooals in burgerlijke zaken.

ART. 4.

De partijen kunnen bij het verhoor van de getuigen tegenwoordig zijn. Zij zijn ertoe gehouden hun wrakingen vóór de getuigenis voor te dragen en ze te onderteekenen; indien zij niet kunnen teekenen of daartoe niet bij machte zijn, wordt er melding van gemaakt; de wrakingen kunnen, nadat de getuigenis begonnen is, niet meer ontvangen worden tenzij voor zoover zij schriftelijk gerechtvaardigd zijn.

De partijen onderbreken de getuigen niet; na de getuigenis kan de voorzitter, op de vordering van de partijen en zelfs ambtshalve, aan de getuigen de vragen stellen die hij gepast acht.

ART. 5.

De secretaris of de griffier maakt proces-verbaal op van het verhoor der getuigen; deze akte behelst hun namen, leeftijd, beroep en woonplaats, hun eed de waarheid te zeggen, hun verklaring betreffende hun hoedanigheid van bloedverwant, aanverwant, loonbediende of dienstbode van partijen en de wrakingen die tegen hen mochten zijn voorgesteld.

Van dit proces-verbaal wordt elken getuige voorlezing gedaan wat het gedeelte betreft dat hem aangaat; hij onderteekent zijn getuigenis, of eventueel wordt er melding van gemaakt dat hij niet kan teekenen of daartoe niet bij machte is. Het proces-verbaal wordt door den voorzitter en door den secretaris of den griffier onderteekend.

ART. 6.

De niet verschenen getuigen worden opgeroepen bij een aangeteekend schrijven of bij een schrijven dat aan hun persoon of aan hun verblijfplaats wordt genotifieerd door de plaatselijke politie; indien zij niet verschijnen of indien zij weigeren den eed af te leggen of te getuigen, wordt er een proces-verbaal van opgemaakt, en dit proces-verbaal wordt toegestuurd aan den procureur des Konings van het arrondissement waarin de getuige moest worden gehoord.

ART. 7.

Aan hem die opgeroepen werd om te komen getuigen, wordt, per dag verschijning, een getuigengeld toegewezen waarvan het bedrag door den voorzitter van de Commissie wordt bepaald.

Dit getuigengeld bedraagt ten minste 10 frank en ten hoogste 75 frank.

De kosten van vervoer langs den goedkoopsten weg worden den getuige, daarenboven, terugbetaald volgens begrooting door den voorzitter.

Die kosten worden aangerekend op het krediet dat voorzien is in de begrooting van het organisme dat de verschijning van de getuigen beveelt of doet bevelen, of op de begrooting van het Departement van hetwelk dat organisme afhangt.

ART. 8.

Pourront être condamnés à une amende, qui ne pourra excéder 100 francs, les témoins qui ne comparaitront pas sur invitation lancée en application de l'article 6 du présent arrêté ou qui refuseront de prêter serment ou de déposer.

ART. 9.

Les dispositions du Code pénal relatives aux faux témoignages en matière civile ainsi qu'à la subornation des témoins sont applicables à la procédure d'enquête prévue par la présente loi.

Bruxelles, le 24 décembre 1946.

ART. 8.

Tot een geldboete waarvan het bedrag 100 frank niet zal mogen overschrijden, kunnen worden veroordeeld de getuigen die niet mochten verschijnen op het hun bij toepassing van artikel 6 van dit besluit gedane verzoek of die mochten weigeren den eed af te leggen of te getuigen.

ART. 9.

De bepalingen van het Wetboek van Strafrecht betreffende de valsche getuigenis in burgerlijke zaken alsmede betreffende verleiding van de getuigen, zijn toepasselijk op de bij deze wet voorziene procedure van onderzoek.

Brussel, den 24 December 1946.

CHARLES.

PAR LE RÉGENT :

Le Ministre de la Défense Nationale,

VANWEGE DEN REGENT :

De Minister van Landsverdediging,

DE FRAITEUR.

Le Ministre de la Reconstruction,

De Minister van Wederopbouw,

J. TERFVE.